مقدمه

در بسیاری از پرونده‌هایی که به موجب **تبصره ۱ ماده ۱۸۶ قانون آیین دادرسی کیفری**، حضور وکیل در امور کیفری الزامی است، چنانچه متهم متواری بوده و رسیدگی بدون حضور او انجام گیرد، همواره دو پرسش اساسی برای وکیل تسخیری مطرح است:

۱. آیا حکم صادره غیابی تلقی می‌شود؟ ۲. آیا تجدیدنظرخواهی توسط وکیل تسخیری، حق دفاع متهم متواری را از بین می‌برد؟

 پاسخ به پرسش اول: حکم غیابی یا حضوری؟

بر اساس **مواد ۱۸۰ و ۲۱۷ قانون آیین دادرسی کیفری**:

> «حکم غیابی، حکمی است که متهم در هیچ‌یک از جلسات دادرسی حضور نداشته، لایحه دفاعیه ارسال نکرده و یا وکیل معرفی ننموده باشد.»

سؤال این است که آیا انتخاب وکیل تسخیری، معادل معرفی وکیل توسط متهم تلقی می‌شود؟

پاسخ منفی است. چرا که:

معرفی وکیل توسط متهم مبتنی بر اراده شخصی و توافقی است؛ در حالی‌که **تعیین وکیل تسخیری** امری تکلیفی و قانونی برای حفظ تشریفات محاکمه عادلانه است.
وکیل تسخیری نیابت از متهم ندارد، بلکه در راستای تکلیف دادگاه برای دفاع حداقلی از متهم حضور می‌یابد.

 بنابراین، **حکم صادره در چنین شرایطی غیابی محسوب می‌شود** و کلیه آثار احکام غیابی از جمله امکان واخواهی، بر آن بار می‌شود.

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

 تحلیل مفهومی وکالت تسخیری

وکیل تسخیری مأمور اجرای تکلیف قانونی برای رعایت تشریفات دادرسی است.
چنین وکیلی فاقد اختیار نیابت واقعی از متهم است.
حتی ویژگی اصلی عقد وکالت یعنی قابلیت فسخ، در وکالت تسخیری وجود ندارد.

 نتیجه: وکالت تسخیری، جایگزین وکالت انتخابی نیست و اراده متهم، شرط اصلی برای تحقق وکالت واقعی است.

 پاسخ به پرسش دوم: آیا وکیل تسخیری می‌تواند تجدیدنظرخواهی کند؟

تجدیدنظرخواهی از جمله حقوق اختصاصی متهم است که نیاز به تفویض اختیار صریح به وکیل دارد.

چنانچه رأی صادره **غیابی** باشد، اقدام وکیل تسخیری به تجدیدنظرخواهی:

بی‌اثر است؛ چرا که حق **واخواهی** برای متهم محفوظ است.
موجب **تناقض در ماهیت رأی** خواهد شد؛ زیرا رأی هم قطعی تلقی می‌شود (در صورت تأیید رأی توسط تجدیدنظر)، هم قابل واخواهی است.

 از لحاظ حقوقی، چنین رویکردی اصول دادرسی را مخدوش می‌سازد.

 مواد قانونی مرتبط:

ماده ۱۸۰ قانون آیین دادرسی کیفری: تعریف حکم غیابی
ماده ۲۱۷ ق.آ.د.ک: شرایط احکام غیابی و حقوق متهم
تبصره ماده ۱۸۶ ق.آ.د.ک: لزوم تعیین وکیل تسخیری در جرایم خاص
ماده ۱۴۰ قانون مجازات اسلامی: واخواهی از احکام غیابی

 نتیجه‌گیری حقوقی:

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

 وکیل تسخیری صرفاً مأمور به دفاع حداقلی از متهم متواری در جریان رسیدگی است و **هیچ‌گونه تکلیفی برای تجدیدنظرخواهی** ندارد.

 تجدیدنظرخواهی توسط وکیل تسخیری در حکم غیابی، یا موجب **سلب حق دفاع واقعی متهم متواری** می‌شود یا اساساً مفهوم غیابی و واخواهی را مخدوش می‌سازد.

 واخواهی حقی است که با آگاهی متهم از مفاد حکم، فعال می‌شود و نمی‌توان آن را با اقدامات وکیل تسخیری، ساقط تلقی کرد.

⚖ نکات حقوقی کلیدی:

وکالت تسخیری قابل فسخ نیست و ماهیت وکالت ندارد.
حکم غیابی با حضور وکیل تسخیری نیز غیابی تلقی می‌شود.
تجدیدنظرخواهی صرفاً با نیابت واقعی از متهم، مشروعیت دارد.

 نمونه پرونده مشابه (مسئله حقوقی):

پرونده: متهمی به اتهام سرقت مسلحانه تحت تعقیب قرار می‌گیرد، اما در جلسه محاکمه حضور ندارد و برای او وکیل تسخیری تعیین می‌شود. وکیل در مهلت قانونی تجدیدنظرخواهی می‌کند، اما متهم پس از دستگیری، خواهان واخواهی می‌شود.

تحلیل: با توجه به غیابی بودن رأی، حق واخواهی متهم به قوت خود باقی است، حتی اگر وکیل تسخیری قبلاً تجدیدنظر کرده باشد. (مستند به ماده ۱۸۰ و ۲۱۷ ق.آ.د.ک)

سؤالات متداول

آیا حضور وکیل تسخیری باعث حضوری تلقی شدن رأی می‌شود؟
خیر. چون اراده متهم در معرفی وکیل وجود نداشته، رأی همچنان غیابی است.

مطالب حقوقی بیشتر در: https://irlawyers.ir/ --- الکترونیک، کامپیوتر، بورس و غیره در: https://229-415.ir/

آیا وکیل تسخیری می‌تواند تجدیدنظر کند؟
خیر، مگر آنکه از متهم تفویض اختیار صریح داشته باشد.

آیا متهم پس از دستگیری، حق واخواهی دارد؟
بله، در صورت آگاهی از رأی غیابی، می‌تواند واخواهی کند.

اگر در خصوص پرونده‌های غیابی، وکالت تسخیری یا حقوق متهم متواری نیاز به مشاوره تخصصی دارید، همین حالا اقدام کنید:

 مشاوره حقوقی با وکیل کیفری